

фінансової й іншої оперативної інформації від підприємств вимагається також комплект додаткових звітів. Даний комплект повинен супроводжуватися «Роз'ясненням фінансового становища», де зазначаються позитивні надбання та недоліки поточного року, а також заходи, які слід здійснити в очікуванні поліпшення у році наступному [2, с. 340].

Як бачимо, практично у всіх описаних країнах здійснюється перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності. Тому і в Україні впроваджуючи вимоги Міжнародних стандартів фінансової звітності діяльність українських підприємств стане прозорішою. Звітність таких підприємств, складена за міжнародними стандартами, дасть змогу об'єктивно оцінювати стан фінансовий стан підприємства і ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення, а також сприятиме росту довіри потенційних інвесторів до облікових даних звітних форм. А підприємства, яке вестимуть облік за міжнародними стандартами, будуть економити кошти та час на трансформацію фінансової звітності у відповідність до вимог МСФЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: [Навч. посіб.] / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.*
2. *Чирко Д. М. МСФЗ як елемент виходу на міжнародний валютний ринок Форекс / Чирко Д. М. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2009. – № 3 (15). – С. 338-345.*
3. *Воронко Р. М. Облік у зарубіжних країнах: [Навч. посіб.] / Р. М. Воронко. – Львів: «Магнолія», 2009. – 744 с.*
4. *Орлова В. Трансформація фінансової звітності за міжнародними стандартами / В. Орлова, С. Кафка // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 3–7.*

Ярич Наталія Василівна, студентка 5 курсу,
Яблінчук Марія Сергіївна студентка 5 курсу,
Рудейчук Світлана Володимирівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів,

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ З УРАХУВАННЯМ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ БУХГАЛТЕРА

Одним з, чи не основних, ризиків відображення недостовірної інформації в обліковій та управлінській звітності так званий ризик людського фактору бухгалтера. Виникають професійні ризики бухгалтера в процесі ведення бухгалтерського обліку, а саме, коли над обліковою інформацією здійснюється ряд дій – вимірювання господарської діяльності шляхом реєстрації даних; здійснення обробки та інтерпретації даних; передача інформації у вигляді звітів для використання її в управлінні діяльністю підприємства.

Питанням складових професійного ризику бухгалтера та причин його виникнення займалися такі вчені та науковці як Ф.Ф. Бутинець [1], І.М. Вигівська [2], Я.В. Соколов [3], А.С. Толстова [4], та ін. Не применшуючи доробок науковців актуальним залишається питання зменшення ризику непрофесійності, ризику людського фактору (не навмисних помилок), та встановлення відповідальності за наслідки професійних ризиків бухгалтера.

На сьогодні в сфері бухгалтерського обліку як для керівництва підприємства, так і для користувачів бухгалтерської звітності, існує велика кількість ризиків, пов'язаних з

маніпулюванням бухгалтера різними методами обліку, що, відповідно, може змінювати величину фінансового результату діяльності підприємства. Цей факт призводить до викривлення бухгалтерської інформації в звітності, що призводить до прийняття фінансово невідповідних рішень та накладає відповідальність на бухгалтера перед суспільством. Прикладом не добросовісного виконання обов'язків бухгалтера, є судова справа у Великобританії. Інвестор, на основі звітності про фінансовий стан компанії, здійснив інвестицію що призвела до збитків. Позов було відхилено у зв'язку з відсутністю на той час у судовій практиці поняття професійної відповідальності перед третіми особами. Бухгалтер мав зобов'язання та ніс відповідальність під час здійснення своєї професійної діяльності тільки перед працевластувачем, з яким перебував у договірних відносинах. Цей випадок став прецедентом розповсюдження професійної відповідальності на третіх осіб, впроваджене у Великобританії в 1963 році. Даний принцип отримав назву "принцип Хедлі Бірні (Hedley Byrne)" та й до сьогодні використовується у світовій практиці як визначення відповідальності професіонала за заподіяну ним шкоду (збитки) третій особі [5].

У практиці професіоналів, наприклад у бухгалтерських консалтингових компаніях – існує поняття страхування професійної відповідальності (зокрема, професійної відповідальності працівників різних галузей діяльності). Це свідчить про великі суми позовів та кількість ризиків у професійній діяльності, відсутність відповідних резервів на покриття наслідків таких ризиків. Що правда практика страхування такої відповідальності бухгалтерів та аудиторів в Україні є не досить поширеною. В інших економічно більш розвинутих країнах, таких як Німеччина, Сполучені Штати Америки, страхування професійної відповідальності є обов'язковим та закріплено законодавчо.

З метою визначення організаційних аспектів бухгалтерського обліку в частині відповідальності за роботу облікового персоналу, в тому числі визначення оцінки професійних ризиків бухгалтера та комплексу заходів для мінімізації (або нейтралізації) його ступеня, необхідно виділити об'єкт і суб'єкт ризиків системи, види професійних ризиків та їх наслідки.

Об'єктом професійного ризику бухгалтера є процес організації та ведення бухгалтерського обліку, який в свою чергу включає процес документування господарських операцій (до якого має відношення бухгалтер); формування облікової політики підприємства (прийняття участі бухгалтера у розробці Наказу про облікову політику, виборі методів обліку, які найкращим чином врахували б всі особливості діяльності підприємства); а також окрім необхідності правильного віднесення операцій на конкретні рахунки обліку, ще й правильне здійснення розрахунків за операціями.

За Л.Ф. Догілем [6, с. 18] суб'єктами господарського ризику можуть бути працівники, безпосередньо зайняті в різних сферах господарської діяльності, а також партнери, посередники та пов'язані з бізнесом державні службовці. Тому, на нашу думку, *суб'єктами професійного ризику бухгалтера* є, безпосередньо, обліковий персонал підприємства, в особі головного бухгалтера, його заступника та рядових бухгалтерів, який спричиняє виникнення даного ризик.

Професійні ризики бухгалтера – дії або бездіяльність працівників бухгалтерської служби, які провокують можливу небезпеку викривлення бухгалтерської інформації, викликану безгосподарністю та марнотратством, фальсифікацією звітності. Відповідно до того, що причиною ризиків, які виникають у системі бухгалтерського обліку, є їх суб'єктивних характер, пов'язаний з людським фактором, і величина ризику прямо залежить від якісного здійснення професійної діяльності працівниками бухгалтерської служби (суб'єктів організації та ведення обліку) та наслідків (результатів) їх роботи.

Звідси, можна стверджувати що всі ризики системи бухгалтерського обліку пов'язанні з поняттям професійного судження.

Передусім робота обліківця в Україні передбачає застосування професійного судження та необхідність прийняття якісних управлінських рішень в умовах невизначеності або ризику. На варіативність професійного судження впливає багато факторів, зокрема, прогалини у національному законодавстві щодо загальної методики бухгалтерського обліку та правил складання фінансової звітності, пропозиційний характер МСФЗ спричинили той факт, що бухгалтер повинен самостійно застосовувати в своїй діяльності професійні судження та їх відстоювати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Організація бухгалтерського обліку: [Навч. посіб. для студ. вузів спец. 7.050106 "Облік і аудит"; 2-ге вид., доп. і перероб.] / Ф. Ф. Бутинець, О. В. Олійник, М. М. Шигун, С. М. Шулепова. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.
2. Вигівська І.М. Професійні ризики бухгалтера та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/ekonom/60/7905-profesijni-riziki-buxgaltera-ta-%D1%97x-vpliv-na-organizaciyu-buxgalterskogo-obliku.html>.
3. Соколов Я. В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: [Учебн. пособ. для вузов.] [Електронний ресурс] / Я.В. Соколов – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 638 с. – Режим доступу: http://88.86.72.250/htmldb/492/chapter_70.html.
1. Толстова А. С. Бухгалтерские риски и их влияние на достоверность бухгалтерской отчетности: Автореф. дис... канд. экон. наук: 08.00.12 / А. С. Толстова. – Йошкар-Ола, 2009. – 20 с.
2. Етика для всіх професійних бухгалтерів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fof/oa/2013/13-01/page6.html>.
3. Догиль Л. Ф. Управление хозяйственным риском: [Учеб. пособ.] / Л. Ф. Догиль. – Мн.: Книжный Дом, Мисанта, 2005. – 224 с.

Парфан Юлія Василівна, магістр 1 курсу,
Алексєенко Людмила Михайлівна, д.е.н, професор,
завідувач кафедри обліку та фінансів,

ОСНОВНІ ЗАСОБИ: ОЦІНКА ТА ПЕРЕОЦІНКА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

На будь-якому підприємстві основні засоби визначають розмір, напрямки та стратегічні можливості діяльності підприємства. Раціональність та ефективність використання основних засобів впливають на фінансові результати підприємства, та здатність його забезпечувати потреби суспільства.

Одним з визначальних критеріїв визнання активів є можливість достовірного визначення їх вартості, тому дослідження поняття оцінки вартості основних засобів, що займають найвагомішу частину всіх активів більшості підприємств, та методики їх проведення є важливим.

Оцінка основних засобів – це грошове вираження вартості основних засобів, за якою вони відображаються в бухгалтерському обліку на дату придбання, на дату балансу та на дату вибуття [3].

Оцінка основних засобів проводиться трьома способами: первинна оцінка, уцінка та дооцінка. Первинна оцінка має однаковий зміст щодо витрат, які до неї